

ČESKÁ REPUBLIKA

**ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY**

Krajský soud v Ústí nad Labem - pobočka v Liberci rozhodl v senátu složeném z předsedkyně Mgr. Lucie Trejbalové a soudců Mgr. Karolíny Tylové, LL. M. a JUDr. Pavla Vacka v právní věci žalobce: **T.L., a.s.**, se sídlem ■■■ právně zastoupená Mgr. Martinem Pecklem, advokátem se sídlem AK Italská 27, Praha 2, proti žalovanému: **Krajský úřad Libereckého kraje**, se sídlem U Jezu 642/2a, Liberec 2, o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 7. 7. 2014, č. j. OÚPSŘ 198/2014-330-rozh.,

t a k t o :

- I. Žaloba proti rozhodnutí Krajského úřadu Libereckého kraje ze dne 7. 7. 2014, č. j. OÚPSŘ 198/2014-330-rozh., s e z a m í t á .**
- II. Žádný z účastníků n e m á právo na náhradu nákladů řízení.**

O d ů v o d n ě n í :**I. Žaloba**

Žalobou podanou v zákonné lhůtě se žalobce domáhal zrušení shora označeného rozhodnutí žalovaného, kterým bylo zamítnuto odvolání žalobce a potvrzeno rozhodnutí Magistrátu města Liberec, odboru stavebního úřadu (dále jen „stavební úřad“) ze dne 1. 4. 2013, č. j. SURR/7130/143449/13-Ka, CJ MML 066104/14, jímž bylo Společenství vlastníků ■■■, vydáno stavební povolení na stavební úpravy pro změnu vytápění (instalace plynových kotlů) pro předmětný bytový dům.

Žalobce shodně jako v ostatních žalobách projednávaných zdejším soudem namítal, že napadené rozhodnutí žalovaného a stavební povolení jsou nezákonnými rozhodnutími, neboť byly vydány v rozporu se zákonem č. 458/2000 Sb., o podmínkách podnikání a o výkonu státní správy v energetických odvětvích a o změně některých zákonů (energetický zákon), zákonem č. 201/2012 Sb., o ochraně ovzduší, který s účinností od 1. 9. 2012 nahradil zákon č. 86/2002 Sb., o ochraně ovzduší, a v rozporu se zákonem č. 183/2006 Sb., o územním plánování a stavebním řádu (stavební zákon).

Žalobce nejprve obecně upozornil na to, že byl účastníkem stavebního řízení z důvodů svého práva odpovídajícího věcnému břemeni ve smyslu energického zákona a vlastnického práva k soustavě zásobování tepelnou energií v Liberci (dále „SZTE“), která zahrnuje i rozvod vedoucí k předmětnému bytovému domu. Změna způsobu vytápění bytového domu, zahrnující odpojení od SZTE, bude mít za následek řadu technických problémů, jež se mohou projevit ve snížení účinnosti SZTE či v krajním případě v provozu schopnosti či poškození SZTE jako celku, což se dotýká žalobce jako vlastníka SZTE, nikoli pouze jako jejího provozovatele. Žalobce ochranu svých vlastnických práv uplatňoval ve stavebním řízení, žalovaný se nedostatečným způsobem vypořádal jeho s námitkami, na některé věcně nereagoval, nevypořádal se s nimi, nedostatečně přezkoumal stavební povolení, ani nedal podnět k přezkoumání příslušných závazných stanovisek.

V *prvním* konkrétním žalobním bodě žalobce upozornil na rozpor rozhodnutí s § 16 odst. 7 zákona na ochranu ovzduší, jež zakotvuje povinnost využití tepla ze SZTE nebo zdroje, který není stacionárním zdrojem, jak byla obdobně stanovena v § 3 odst. 8 předchozího zákona na ochranu ovzduší. Dle žalobce nepostačí, aby stavebník prokázal, že je pro něj vytápění z lokálního zdroje ekonomicky přijatelné a levnější, musí prokázat, že je pro něj vytápění ze SZTE ekonomicky nepřijatelné a náklady na jiný zdroj vytápění významně nižší. Tuto povinnost stavebník nesplnil, žalovaný splnění podmínky dle zákona na ochranu ovzduší posoudil nesprávně. Žalobce dále napadl způsob, jakým stavebník splnění podmínky doložil. Stavebníku svědčila povinnost využívat SZTE a stavební úřad nebyl oprávněn změnu způsobu vytápění povolit. Žalovaný postupoval formalisticky, pokud dopady odpojování od SZTE na ovzduší nezkoumal a vycházel z obecných údajů předložených stavebníkem. Žalobce má právo jako vlastník SZTE požívat užitky z ní v podobě odměny za dodanou tepelnou energii, má tak právo dovolávat se nesplnění podmínek § 16 odst. 7 zákona na ochranu ovzduší.

Za *druhé* žalobce namítal rozpor s § 2 odst. 2 písm. c) bod 3, § 3 odst. 2, § 77 odst. 5 energetického zákona, neboť nebyl správně posouzen soulad změny způsobu vytápění s územní energetickou koncepcí města Liberce, konkrétně s kapitolou 3.1.1., str. 99. Bytový dům se totiž nachází v mimocentrální oblasti, ve které je třeba v dosahu vybudované soustavy CZT (centrálního zdroje tepla) upřednostňovat dodávkové teplo, když zemní plyn lze preferovat při splnění podmínek ekonomické a ekologické přijatelnosti v lokalitách nedostupných ze systému CZT. V územní energetické koncepci Libereckého kraje (kapitola 7.1.2) je doporučení ohledně stávajících odběrů vhodných pro připojení k soustavě CZT. Žalovaný přitom soulad stavby s územními energetickými koncepcemi neposuzoval, podmínky ekonomické efektivnosti a ekologické přijatelnosti byly obsaženy v územním plánu, nikoli územních energetických koncepcích. Podle žalobce musí být ustanovení § 77 odst. 5 energetického zákona aplikováno v plném rozsahu, územní energetická koncepce nemůže být považována jen za odborný podklad. Žalovaný měl posoudit, zda povolovaná stavba nebude ohrožovat veřejný zájem, tedy posoudit, zda bude zachováno provozování SZTE jako prioritního systému vytápění pro velkou část obyvatelstva Liberce. Žalobce zmínil i vliv odpojení bytového domu na ekonomickou stránku provozování SZTE, kdy se v důsledku tvorby cen tepelné energie zvyšuje při poklesu zákazníků cena za jednotku tepla pro ostatní odběratele. Odpojením bytového domu (nehledě na odpojování dalších objektů v Liberci) pak může v SZTE vzniknout řada problémů technického rázu, včetně změny

hydraulických poměrů, což může ovlivnit funkčnost a provozuschopnost SZTE. Naposledy žalobce zmínil, že soulad stavby s veřejným zájmem bylo třeba posoudit i s ohledem na projekt revitalizace SZTE na základě příslušných stavebních povoleních. Investice do tohoto projektu má smyslu jen tehdy, bude-li komu tepelnou energii dodávat.

Za *druhé* žalobce upozornil na rozpor rozhodnutí s § 16 odst. 7 zákona na ochranu ovzduší, jež zakotvuje povinnost využití tepla ze SZTE nebo zdroje, který není stacionárním zdrojem, jak byla obdobně stanovena v § 3 odst. 8 předchozího zákona na ochranu ovzduší. Dle žalobce nepostačí, aby stavebník prokázal, že je pro něj vytápění z lokálního zdroje ekonomicky přijatelné a levnější, musí prokázat, že je pro něj vytápění ze SZTE ekonomicky nepřijatelné a náklady na jiný zdroj vytápění významně nižší. Tuto povinnost stavebník nesplnil, žalovaný splnění podmínky dle zákona na ochranu ovzduší posoudil nesprávně. Žalobce dále napadl způsob, jakým stavebník splnění podmínky doložil, uváděl, jak měla být kalkulace cen tepla řádně provedena. Stavebníku svědčila povinnost využívat SZTE a stavební úřad nebyl oprávněn změnu způsobu vytápění povolit. Žalovaný postupoval formalisticky, pokud dopady odpojování od SZTE na ovzduší nezkoumal a vycházel z obecných údajů předložených stavebníkem a nezabýval se předloženým posudkem odpojování objektů v lokalitě Františkov.

Jako *třetí* žalobní námitku uplatnil žalobce absenci územního řízení a vydání územního rozhodnutí na předmětnou stavbu. Podle žalobce mělo být před vydáním stavebního povolení vedeno územní řízení podle § 81 odst. 2 stavebního zákona, protože stavba bude mít významné dopady na okolí, včetně popsanych dopadů na SZTE a životní prostředí, které měly být kvalifikovaně posouzeny v územním řízení. Stavba, kterou dojde ke změně v užívání části prostor bytového domu, není pouhou stavební úpravou. Pokud jsou zkoumány dopady v území při připojení, je nutné též zohlednit účinky při odpojení.

Ve *čtvrtém* žalobním bodu žalobce namítal porušení svých procesních práv. Žalovaný se nedostatečně vypořádal s jeho námitkami, které do značné míry odmítl s poukazem na ustanovení § 114 odst. 1 stavebního zákona. Přitom z ustanovení § 89 odst. 2 ve spojení s § 149 odst. 4 zákona č. 500/2004 Sb., správního řádu, žalobce dovozoval, že žalovaný byl povinen vyžádat si potvrzení nebo změnu závazného stanoviska od správního orgánu nadřízeného, a to bez ohledu na obsah odvolacích námitek. Žalovaný byl povinen postupovat dle § 149 odst. 4 správního řádu ve vztahu k závaznému stanovisku Magistrátu města Liberec, odboru životního prostředí, a závaznému stanovisku Hasičského záchranného sboru Libereckého kraje (dále jen „HZS“), což neučinil. Nadto nebylo uděleno závazné stanovisko Státní energetické inspekce (dále jen „SEI“) dle § 94 odst. 3 energetického zákona a stanovisko krajské hygienické stanice (dále jen KHS“) jako orgánu ochrany veřejného zdraví dle § 77 zákona č. 258/2000 Sb., o ochraně veřejného zdraví, který měl stavbu posoudit z hlediska ochrany před hlukem a vibracemi, a také inspektorátu práce dle § 5 odst. 1 písm. i) zákona č. 251/2005 Sb., o inspekci práce. Byly porušeny základní zásady správního řízení, neboť správní orgány nedbaly, aby přijaté řešení bylo dle § 2 odst. 4 správního řádu v souladu s veřejným zájmem, když nepostupovaly tak, jak žalobce již uvedl dříve. Rovněž bylo porušeno ustanovení § 3 správního řádu tím, že žalovaný připustil, že se úplným a správným zjištěním stavu věci nehodlá zabývat, když odmítl žalobcovu argumentaci s poukazem na omezenou možnost podávání námitek ve stavebním řízení, ani se jím nezabýval, když neposoudil soulad stavby s územní energetickou koncepcí.

Na závěr žalobce v obecné rovině poznamenal, že správní orgány v řízení postupovaly formalisticky, v důsledku čehož nebyla změna způsobu vytápění posouzena se zřetelem k územní energetické koncepci a nebyla respektována vůle zákonodárce nezmenšovat objem centrálně vytápěného prostoru. Zcela irelevantní pak ani nejsou zájmy akcionářů žalobce, kteří mají zájem na tom, aby byly splněny zákonné podmínky při přechodu na jiný konkurenční zdroj vytápění, přičemž nedodržení těchto podmínek může mít za následek porušení závazků České republiky vyplývajících z mezinárodních závazků (čl. 10 odst. 1 Dohody o energetické chartě vyhlášené pod sdělením Ministerstva zahraničních věcí č. 372/1999 Sb.)

S ohledem na nedostatečné odůvodnění napadeného rozhodnutí žalobce uvedl, že jsou případně splněny podmínky pro zrušení rozhodnutí bez jednání podle § 76 odst. 1 písm. a) zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního (dále jen „s. ř. s.“), jakož i pro zrušení stavebního povolení vydaného v 1. stupni správního řízení. Žalobce požadoval náhradu nákladů řízení před soudem.

II. Vyjádření žalovaného

V písemném vyjádření k žalobě žalovaný zdůraznil, že umístění stavby se nedotkne zařízení žalobce, které není potřeba odstraňovat ani odpojovat, žalovaný odkázal na konkrétní podobu stavebních úprav a umístění nového zdroje vytápění. Dále vyzdvihl, že předmětem řízení nebylo odpojení od SZTE a odkázal na novou právní úpravu odstranění části stavby na základě ohlášení vlastníka. Dodávka tepla do objektu je pak soukromoprávní záležitostí, nejedná se o právo vyplývající z věcného břemene ani veřejný zájem o dodávku tepelné energie ze zařízení žalobce, jak judikoval Nejvyšší správní soud. Jinak žalovaný v podstatě shrnul skutečnosti uvedené v odůvodnění svého rozhodnutí a navrhoval zamítnout žalobu.

III. Repliká žalobce

V replice žalobce upozornil na obecnost vyjádření žalovaného a reakci na námitky, které žalobce neuplatnil. Žalobce pak zopakoval nutnost posuzovat povolovanou změnu způsobu vytápění z hledisek dle § 77 odst. 5 energetického zákona a také § 16 odst. 7 zákona o ochraně ovzduší a zdůraznil nutnost povýšit veřejný zájem na existenci a provozování centrálního vytápění nad individuální zájem stavebníka na lokálním vytápění. Uvedl, že změnou způsobu vytápění předmětného bytového domu (nehledě na změnu způsobu vytápění v dalších objektech) vzniknou v SZTE technické potíže, především zvýšení měrných teplotních ztrát, která se projeví zvýšením ceny tepla ke koncovému uživateli, tlakové ztráty, které si vynutí přestavbu a investice do SZTE, což se dotýká jeho vlastnických práv. Žalobce uvedl, že rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 14. 7. 2011, č. j. 9 As 34/2011-102, se týkal skutkově odlišného případu, rovněž rozsudek ze dne 3. 3. 2011, č. j. 7 As 108/2010-71, odvozoval účastenství stěžovatele z jiného základu, než na který se odvolává žalobce. Naopak se dovolával rozsudku ze dne 29. 3. 2007, č. j. 1 As 16/2006-58, ve kterém byl obsažen názor, že povinnosti dle § 3 zákona o ochraně ovzduší musí být splněny vždy a musí být stavebním úřadem vždy zkoumány a z rozhodnutí musí být úvahy seznatelné.

IV. Zjištění ze správního spisu

Ze správního spisu vyplývá, že dne 20. 9. 2013 podal stavebník – Společenství vlastníků Franklinova 571 v Liberci žádost o vydání stavebního povolení na stavební úpravy předmětného bytového domu pro umístění nového zdroje vytápění a TUV, a to osazením 2 plynových kotlů v 1. PP. bytového domu v prostoru mandlu.

Ve stavebním řízení k žádosti o stavební povolení stavebník mimo jiné doložil:

- projektovou dokumentaci, včetně zakreslení polohy části SZTE;
- zápis ze shromáždění vlastníků bytových jednotek;
- souhlasné stanovisko RWE Distribuční služby, s.r.o.;
- porovnání nákladů podle druhu paliva;
- odpojovací podmínky žalobce a jeho nesouhlas se zamýšlenou stavbou.

Stavebníkem byla doložena stanoviska, resp. vyjádření orgánů státní správy, a to:

- Magistrátu města Liberec, odboru životního prostředí, ze dne 12. 9. 2013;
- Magistrátu města Liberec, odboru životního prostředí, ze dne 11. 9. 2013 – souhlasné závazné stanovisko dle zákona o ochraně ovzduší;
- vyjádření KHS ze dne 21. 9. 2013, o tom, že stavbou nejsou dotčeny zájmy na úseku ochrany veřejného zdraví;
- HZS ze dne 2. 9. 2013 – souhlasné stanovisko coby dotčeného orgánu státní správy na úseku požární ochrany.

Po ústním jednání spojeném s ohledáním na místě konaném dne 28. 11. 2013 vydal dne 1. 4. 2013 stavební úřad dle § 115 stavebního zákona stavební povolení na stavební úpravy pro změnu způsobu vytápění a ohřevu TUV bytového domu ve Franklinově ulici, č. p. 571 v Liberci 15 na specifikovaných pozemcích v k. ú. Starý Harcov s tím, že se jedná o instalaci 2 závěsných kondenzačních plynových kotlů do dvou místností v 1. PP domu v prostoru mandlu. Stavební úřad konstatoval, že žádost o povolení stavby přezkoumal z hledisek dle § 111 stavebního zákona, projednal ji s účastníky a dotčenými orgány a zjistil, že uskutečněním nebo užíváním nejsou ohroženy zájmy chráněné stavebním zákonem, předpisy vydanými k jeho provedení a zvláštními předpisy, a projektová dokumentace splňuje obecné technické požadavky na stavby. Stavební úřad zajistil vzájemný soulad předložených závazných stanovisek dotčených orgánů vyžadovaných zvláštními předpisy, jež konkrétně konstatoval. Stavební úřad zmínil omezení vznášet námitky podle § 114 odst. 1 stavebního zákona. K jednotlivým námitkám žalobce pak uvedl, že stavebník povinnost dle § 16 odst. 7 zákona o ochraně ovzduší splnil, z hlediska ochrany ovzduší bylo vydáno souhlasné závazné stanovisko Magistrátu města Liberec, odboru životního prostředí. Podle stavebního úřadu je stavba v souladu s územním plánem a územní energetickou koncepcí Statutárního města Liberec, přípustnou formou zásobení teplem v daném urbanistickém obvodu je rovněž zemní plyn. Stavba je v souladu s veřejným zájmem, odpojení od SZTE a vliv na provozuschopnost není předmětem řízení. Povolením dalšího zdroje pro vytápění domu nemůže být zařízení ani provoz SZTE dotčen. Podle stavebního úřadu nebylo třeba vydat územní rozhodnutí, neboť se jedná o změnu dokončené stavby. Dále se stavební úřad vypořádal s námitkou týkající se souhlasu většiny vlastníků jednotek se stavbou a vyjádření inspektorátu práce, jež neshledal důvodnými. Stavební úřad uzavřel s tím, že do zařízení žalobce nebude zasahováno, při

ústním jednání nebyly žádné takové skutečnosti uplatněny, dotčeno nebude ani žalobcovo vlastnické právo ani právo odpovídající věcnému břemeni. V odvolání žalobce uplatnil obdobné námitky jako v podané žalobě.

V. Napadené rozhodnutí žalovaného správního orgánu

Žalobou napadeným rozhodnutím žalovaný žalobcovo odvolání zamítl a stavební povolení potvrdil. Podle žalovaného byl zjištěn stav, o němž nejsou pochybnosti, do zařízení ve vlastnictví žalobce nebude zasahováno, což stavební úřad zjistil z projektové dokumentace, byly naplněny zákonné podmínky pro vydání stavebního povolení, když byla zajištěna závazná stanoviska dotčených orgánů, projektová dokumentace byla zpracována autorizovanými osobami a v rozsahu postačujícím k posouzení povolované stavby a jejího souladu se zákonem, stavební povolení obsahuje podmínky č. 9 až 11 k ochraně stávajícího zařízení žalobce. Žalovaný zdůraznil, že účastník řízení může uplatnit jen námitky v souladu s § 114 odst. 1 stavebního zákona, proto námitky žalobce, jež se přímo netýkaly jeho hmotných práv plynoucích z energetického zákona, byly přezkoumány jen z hlediska zákonnosti rozhodnutí. K námitkám týkajícím se energetických koncepcí žalovaný poznamenal, že s ohledem na § 4 odst. 2 zákona č. 406/2000 Sb., o hospodaření energií, je třeba hodnotit územní energetickou koncepci jak odborný koncepční podklad. Dle platného územního plánu města Liberce se z hlediska zásobování energiemi jedná o mimocentrální oblast, kde je přípustná forma zásobování energiemi i zemním plynem. Podle žalovaného překračují námitky rámec § 114 odst. 1 stavebního zákona, přesto přezkoumal soulad stavby s územními energetickými koncepcemi, které nový zdroj, který je objektovým zdrojem, přímo nezakazují. Dále se žalovaný podrobně zabýval splněním podmínek dle § 16 odst. 7 zákona o ochraně ovzduší účinného od 1. 9. 2012, včetně prokázání naplnění podmínky ekonomické přijatelnosti nového způsobu vytápění. Podrobně se žalovaný věnoval tomu, proč ani z ustanovení energetického zákona dotýkajících se veřejného zájmu nelze dovodit povinnost stavebního úřadu zabývat se záměrem stavebníka z hlediska dopadů na funkčnost SZTE. K případnému dopadu na SZTE může dojít až odpojením domu od SZTE, které je však soukromoprávní smluvní záležitostí mezi dodavatelem a odběratelem tepla s odkazem na § 76 odst. 2 energetického zákona. Uvedl, že pokud stavební úřad nezohlednil žalobcem předložený odborný posudek týkající se odpojování objektů od SZTE, nezpůsobilo to nezákonnost stavebního povolení. Rovněž bylo konstatováno, že předmětná stavba je stavební úpravou, která podle § 81 odst. 2 stavebního zákona nevyžaduje územní rozhodnutí o změně stavby ani územní souhlas. Pokud žalobce napadal souhlas HZS a Magistrátu města Liberce, odboru životního prostředí, nemá námitka vztah k ochraně věcného práva žalobce, jde nad rámec § 114 odst. 1 stavebního zákona, ze stanovisek nevyplývají vůči žalobci žádné požadavky, když žalovaný zdůraznil, že těmito stanovisky orgány státní správy chrání veřejné zájmy chráněnými zvláštními zákony, proto nenechal stanoviska přezkoumat nadřízeným správním orgánem. Žalovaný se rovněž vyjadřoval k námitkám ve vztahu k absenci souhlasu všech vlastníků bytových jednotek, rozvedl důvody, pro které nebylo požadováno stanovisko SEI, ani KHS, ani oblastního inspektorátu práce, zdůraznil, že odvolací námitky v tomto směru nemají souvislost s dotčením žalobcových hmotných práv.

VI. Posouzení soudem

Napadené rozhodnutí a řízení jeho vydání předcházející soud přezkoumal v řízení dle části třetí, hlavy druhé, dílu prvního zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s. ř. s.“), v rozsahu a v mezích uplatněných žalobních bodů dle § 75 odst. 2 s. ř. s. s tím, že přitom vycházel ze skutkového a právního stavu, který tu byl v době rozhodování správního orgánu v souladu s § 75 odst. 1 s. ř. s..

Předmětem soudního přezkumu bylo stavební povolení na stavební úpravy bytového domu spočívající ve vybudování dalšího odběrného plynového zařízení, tedy ve své podstatě vlastní plynové kotelny, vydané podle § 115 stavebního zákona ve spojení s § 77 odst. 5 energetického zákona, podle něhož *může být změna způsobu vytápění provedena pouze na základě stavebního řízení se souhlasem orgánů ochrany životního prostředí a v souladu s územní energetickou koncepcí*. Soud předesílá, že problematikou změny způsobu vytápění a „odpojování“ bytových domů od SZTE se již opakovaně zabýval a nevidí důvod odchýlit se od svých dřívějších závěrů obsažených např. v rozsudku ze dne 26. 1. 2011, č. j. 59 A 68/2010-104, přezkoumaném Nejvyšším správním soudem v rozsudku ze dne 9. 11. 2011, č. j. 9 As 52/2011-159, či rozsudku ze dne 19. 10. 2010, č. j. 59 A 7/2010-36, přezkoumaném Nejvyšším správním soudem v rozsudku ze dne 3. 3. 2011, č. j. 7 As 108/2010-71. V minulosti již soud rozhodoval i o žalobách žalobce v podstatně shodného obsahu, kasační stížnosti žalobce proti zamítavým rozhodnutím zdejšího soudu byly Nejvyšším správním soudem zamítány a závěry zdejšího soudu shledány souladnými se zákonem (srov. např. rozsudek ze dne 11. 4. 2014, č. j. 5 As 91/2013-50, z poslední doby pak ze dne 22. 1. 2015, č. j. 9 As 67/2014-48).

Žalobní námitky soud posuzoval s ohledem na specifické postavení žalobce v řízení před správními orgány. Soud si je vědom důvodů, pro které bylo v daném případě se žalobcem jednáno jako účastníkem stavebního řízení, a připomíná, že žalobce nebyl stavebníkem, jemuž by bylo vydané stavební povolení přímo adresováno, a že ani z ustanovení § 2 odst. 2 písm. c) bod 3, § 3 odst. 2 a § 77 odst. 5 energetického zákona nelze dovodit, že by žalobce jako držitel licence na rozvod tepla a dosavadní dodavatel tepelné energie do budovy byl účastníkem stavebního řízení z důvodu držení licence na rozvod tepla a obchodního vztahu mezi žalobcem a odběratelem na dodávku a odběr tepelné energie. Omezená možnost ostatních účastníků stavebního řízení uplatňovat své výhrady proti povolované stavbě (v daném případě možnost žalobce uplatňovat námitky proti stavebním úpravám za účelem vybudování dalšího odběrného místa, tj. plynové kotelny v bytovém domě) dle § 114 odst. 1 stavebního zákona, navíc ještě omezená lhůtou stanovenou v duchu zásady koncentrace správního řízení, determinuje také možnost žalobce vznášet úspěšně pouze některé žalobní námitky v řízení o žalobě proti rozhodnutí správního orgánu.

Podle § 65 odst. 1 s. ř. s. v řízení o žalobě proti rozhodnutí správního orgánu správní soudy poskytují ochranu každému, kdo tvrdí, že byl na těchto právech zkrácen nezákonným správním rozhodnutím. Soud setrvává na svém názoru, že se nejedná o všeobecnou soudní kontrolu zákonnosti rozhodování správního orgánu v dané věci. To je ještě zdůrazněno dispoziční (§ 75 odst. 1, 2 s. ř. s.) a koncentrační zásadou (§ 72 odst. 1 ve spojení s § 71 odst. 2 s. ř. s.), kterými je soudní přezkum ve správním soudnictví ovládán. Žalobu proti rozhodnutí správního orgánu nelze úspěšně vznášet k ochraně veřejných subjektivních práv jiné osoby či pouze k ochraně veřejného zájmu (zde je nutno poznamenat, že s výjimkou případu, kdy je určitému subjektu přiznáno účastenství v řízení před správním orgánem právě a jen za účelem

ochrany veřejného zájmu v rozsahu vymezeném zvláštním právním předpisem tak, jak je tomu typicky v případě občanských sdružení, které jsou aktivně legitimována k podání žaloby proti rozhodnutí správního orgánu dle § 65 odst. 2 s. ř. s., kdy lze ale s úspěchem namítat jen porušení procesních práv, srov. např. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 29. 7. 2004, č. j. 7 A 139/2001-67, publ. ve Sb. NSS č. 379/2004). Skutečnost, jaká práva fyzické či právnické osoby mohou být přímo nebo v důsledku porušení jejich práv v předcházejícím řízení (tedy procesních) zkrácena, se odvíjí od toho, co bylo předmětem řízení před správním orgánem, a také od toho, co založilo účastenství fyzické či právnické osoby v takovém řízení. Tyto skutečnosti jsou důležité pro posouzení žalobní legitimace a následně i důvodnosti podané žaloby, neboť jak bylo soudem uvedeno shora, v řízení o žalobě proti rozhodnutí správního orgánu je soud povolán o ochraně práv žalobce, nikoli k obecné kontrole zákonnosti žalobou napadeného správního rozhodnutí a celého správního řízení, které jeho vydání předcházelo. Z uvedeného vyplývá závěr již judikovaný správními soudy, že „žalobce může namítat jen tu nezákonnost rozhodnutí, kterou byl zkrácen na svých právech, přičemž zkrácením na právech je třeba rozumět nejen zkrácení na právech hmotných, ale také na právech procesních (§ 65 s. ř. s.)“ (rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 29. 7. 2004, č. j. 7 A 139/2001-67, publ. ve Sb. NSS č. 379/2004, obdobně rozsudek ze dne 11. 7. 2007, č. j. 2 As 10/2007-83). Z takového pojetí rozhodování soudů ve správním soudnictví soud vycházel při posouzení podané žaloby a uvážení o vznesených námitkách žalobce a znovu zdůrazňuje, že jeho úkolem není všeobecný přezkum zákonnosti napadených rozhodnutí.

Stavební úřad i žalovaný si byli vědomi procesního postavení žalobce ve stavebním řízení a z tohoto pohledu posuzovali námitky žalobcem vznášené, žalovaný deklaroval, že žalobce mohl jako účastník řízení úspěšně vznášet podle § 114 odst. 1 stavebního zákona jen ty námitky, kterými poukáže na přímé dotčení svých práv – práv odpovídajících zákonnému věčnému břemeni za účelem přístupu ke svému rozvodnému tepelnému zařízení v domě, resp. svých vlastnických práv, resp. hmotných práv plynoucích z energetického zákona. Soud se s tímto výkladem ztotožňuje a nepovažuje tak za důvodnou námitku žalobce nesprávného restriktivního výkladu § 114 odst. 1 stavebního zákona. K této otázce se shodně vyslovil i Nejvyšší správní soud ve shora cit. rozsudku ze dne 9. 11. 2011, č. j. 9 As 52/2011-159, ve kterém se zabýval omezenou možností ostatních účastníků stavebního řízení vznášet proti povolované stavbě námitky, a to i z pohledu samotné ústavnosti tohoto ustanovení. Shodně hodnotil Nejvyšší správní soud omezenou možnost účastníka vznášet námitky ve stavebním řízení o změně způsobu vytápění a následně jeho omezenou možnost úspěšně uplatňovat žalobní námitky před správním soudem i v rozsudku ze dne 3. 3. 2011, č. j. 7 As 108/2010-71, byť si soud je vědom do jisté míry odlišnosti žalobních i stížních námitek, ke kterým se rozsudek vyslovil. Shodně se k této problematice vyslovil i Nejvyšší správní soud ve zmíněném rozsudku ze dne 11. 4. 2014, č. j. 5 As 91/2013-50. Soud má za to, že žalovaný na odvolací námitky žalobce reagoval způsobem odpovídajícím možnosti žalobce vznášet v předmětném stavebním řízení relevantní námitky, když hodnotil, zda s námitkami žalobce spojuje tvrzení o zásahu do svých hmotných práv, a námitky poté zhodnotil v rámci zkoumání zákonných předpokladů pro vydání napadených rozhodnutí.

Pokud se žalobce dovolával ochrany svého vlastnického práva k SZTE, a to i ve veřejném zájmu, činil tak opakovaně obecně a mířil především na dotčení vlastnického práva k SZTE jako celku v důsledku nemožnosti požívat užitky ve formě odměn za dodanou energii. Nespecifikoval přesně, jak se povolené stavební úpravy za účelem změny způsobu

vytápění předmětného domu konkrétně dotknou jeho možnosti SZTE či části rozvodného tepelného zařízení užívat, opětovně zmiňoval snížení účinnosti a provozuschopnosti SZTE, technické problémy, případnou změnu hydraulických poměrů. V řízení před stavebním úřadem a žalovaným již žalobce předložil odborný posudek Miroslava Vybírala, který se zabýval dopady odpojení objektů na provoz soustavy Františkov (*pozn. soudu*: jedná se o týž posudek, který byl žalobcem opakovaně předkládán i soudu). Byť tak učinil, jednotlivé námitky s konkrétním ohrožením svého zařízení v domě či přístupu k němu, ale ani s konkrétním ohrožením SZTE krom účinků zmíněných shora nespojoval. Stavební úřad i žalovaný se na základě projektové dokumentace zabývali tím, kde se část rozvodného zařízení žalobce, jež je součástí SZTE, v bytovém domě nachází, kde bude umístěna plynová kotelna, v jakém místě a jakým způsobem bude provedeno napojení na stávající domovní rozvody. Žalovaný pak odborný posudek odmítl s tím, že jde nad rámec toho, co může být obsahem námitek dle § 114 odst. 1 stavebního zákona, když zmínil, že v jiném řízení již žalobce obdržel jeho podrobné hodnocení ze strany žalovaného jako dokumentu, který je pro danou věc irelevantní. Soud pak především konstatuje, že z obsahu správního spisu nevyplynají skutečnosti svědčící o tom, že by žalobcovo právo odpovídající zákonnému věcnému břemeni přístupu mělo být omezeno, žalobci ve výkonu vlastnických práv k jeho zařízení také nic nebrání, ostatně v tomto směru žalobce žádný výtky tak jako i v jiných obdobných věcech nevznesl. O otázce hodnocení dopadů změny vytápění předmětného bytového domu na provozuschopnost, hydraulické poměry v soustavě a stoupající ceny tepelné energie pro další odběratele bude pojednáno níže.

Z žádného ustanovení právního předpisu pak neplyne [a soud má za to, že tak neplyne ani z ustanovení § 3 odst. 2 energetického zákona, podle kterého přenos elektřiny, přeprava plynu, distribuce elektřiny a distribuce plynu, uskladňování plynu, výroba a rozvod tepelné energie se uskutečňují ve veřejném zájmu, ani z ustanovení § 2 odst. 1 písm. c) bod 14. energetického zákona ve znění účinném od 30. 5. 2012] povinnost správních orgánů ve stavebním řízení zjišťovat, jak se případně následně změna způsobu vytápění dotkne provozování žalobcovy SZTE jako celku, a řešit, zda v důsledku povolované změny způsobu vytápění dojde k tomu, že provozování SZTE již nebude pro žalobce možné či ekonomické, neboť jeho soustava byla dimenzována na jiný počet odběratelů tepelné energie. Ve stavebním řízení, v němž je změna způsobu vytápění dle § 77 odst. 5 energetického zákona povolována, musí správní orgány chránit veřejné zájmy chráněné zvláštním zákonem, tj. nejen zkoumat, zda je v souladu s příslušnými ustaveními stavebního zákona, ale také energetického zákona a v souladu s územní energetickou koncepcí a v souladu se zákonem o ochraně ovzduší. Dotčená ustanovení nelze vykládat tak, že by stavebník, případně stavební úřady museli přinést důkaz o tom, že se povolovaná stavba nedotkne žalobcovy SZTE. Energetický zákon v cit. ustanovení § 77 odst. 5 (a rovněž dříve ustanovení § 3 odst. 8 zákona č. 86/2002 Sb., o ochraně ovzduší, a s účinností od 1. 9. 2012 ustanovení § 16 odst. 7 zákona č. 201/2012 Sb., o ochranu ovzduší) se změnou způsobu dodávky nebo změnou způsobu vytápění počítá (a to právě i ve formě odpojení od stávající SZTE a zřízení vlastního zdroje vytápění), odběrateli se v takovém případě ukládá povinnost hradit náklady spojené s odpojením od rozvodného tepelného zařízení, a případně náklady na přeložku rozvodných tepelných zařízení dle § 86 odst. 2 energetického zákona. Lze také konstatovat, že žalobcova SZTE jistě nebyla koncipována tak, že by nebylo odpojení (ale také připojení) odběratelů tepelné energie možné, opačný názor by zcela jistě směřoval právě proti ustanovení § 77 odst. 5 energetického zákona a absenci obecné zákonné povinnosti připojení stavby na již

existující soustavu dálkového CZT, resp. SZTE a odběru tepelné energie od určitého držitele licence na její rozvod. Soud zastává názor, že otázka zhoršení provozuschopnosti či dokonce ekonomiky provozu SZTE nemohla být za daného legislativního rámce řešena v probíhajícím řízení a nemohla by být sama o sobě důvodem pro odepření vydání povolení na změnu způsobu vytápění při splnění zákonných podmínek. Ani stoupající cena tepelné energie pro ostatní odběratele tepelné energie ze žalobcovy SZTE nemůže být důvodem pro nevydání stavebního povolení na změnu způsobu vytápění určité stavby. Stavební úřad ani žalovaný nejsou jako orgány státní správy zákonem povolány ve stavebním řízení řešit otázky týkající se vlivu změny způsobu vytápění v bytovém domě na snížení účinnosti žalobcovy SZTE, ekonomiky jejího provozu a ochrany investic žalobce do jeho rozvodných tepelných zařízení a zdrojů tepelné energie. Proto také správní orgány nepochybily, pokud nepřihlédly k žalobcem předkládanému odbornému posudku, který se těmito otázkami zabýval, nadto v souvislosti s odpojením jiných odběrných míst v odlišné lokalitě Liberce. Ostatně obdobným způsobem se již k žalobcem předkládanému odbornému posouzení vyjádřil zdejší soud, ani v tomto směru mu nebylo Nejvyšším správním soudem vytknuto pochybení (srov. např. rozsudek ze dne 14. 1. 2015, č. j. 10 as 208/2014-47, v jehož bodu [34] bylo konstatováno: „Z jeho obsahu vyplývá vyčíslení ekonomických dopadů na provoz tepelné soustavy a míra znečištění ovzduší odpojením domů skupiny 1+2+3+4, které však nesouvisí s důvodem, pro který byl účastníkem řízení.“). Žalobce se tedy ani před správním soudem nemůže s úspěchem ochrany těchto práv dovolávat, byť se tak snaží činit, dovoláváje se především ochrany veřejného zájmu. Soud setrvává na stanovisku, že změna způsobu vytápění spočívající v odpojení předmětného bytového domu od žalobcovy SZTE a připojení na nový zdroj tepelné energie má svůj soukromoprávní aspekt, jak zcela správně zdůraznil žalovaný. Předmětný bytový dům byl napojen a dosud odebíral tepelnou energii z žalobcovy SZTE na základě uzavřené smlouvy o dodávce tepelné energie (§ 76 odst. 2 energetického zákona) a předpokládané negativní dopady na SZTE, které žalobce popisuje, nebudou způsobeny umístěním nového odběrného místa, tj. vlivem nově vybudované plynové kotelny, ale ukončením odběru tepelné energie ze SZTE v důsledku ukončení soukromoprávního vztahu mezi stavebníkem jako odběratelem a žalobcem jako dodavatelem tepelné energie. Zde si soud dovolí odmítnout argument žalobce, že soukromoprávní rovina vztahu mezi žalobcem jako dodavatelem tepelné energie a stavebníkem jako odběratelem je pouze formální akt.

Námítce nepřezkoumatelnosti rozhodnutí žalovaného dle § 76 odst. 1 písm. a) s. ř. s. pro nedostatečné odůvodnění soud nevyhověl. Námitka byla uplatněna obecně, žalobce nerozvedl, jakými námitkami se žalovaný nezabýval. Soud proto může jen v obecné rovině konstatovat, že rozhodnutí žalovaného a prvostupňové rozhodnutí stavebního úřadu za nepřezkoumatelná nepovažuje. Jak z rozhodnutí stavebního úřadu, tak napadeného rozhodnutí žalovaného, jež tvoří jeden celek, vyplývá zjištěný skutkový stav v rozsahu pro posouzení projednávané věci včetně posouzení, že zařízení žalobce nebude dotčeno (žalobce námitku nezjištěného skutkového stavu vznesl obecně, aniž by rozvedl, jaké skutkové okolnosti by měly být z jeho pohledu pro posouzení věci relevantní), vyplývají z nich i právní úvahy obou správních orgánů a v souhrnu také jejich závěr o aplikaci příslušných ustanovení nejen stavebního zákona, ale i dalších právních předpisů, především energetického zákona a zákona na ochranu ovzduší. Soud má také za to, že z rozhodnutí žalovaného lze seznat, jak se vypořádal s námitkami žalobce, zda je považoval za uplatněné v souladu s § 114 odst. 1

stavebního zákona nebo nikoli; pokud se námitky týkaly souladu povolované stavby se zákonem, žalovaný se jimi zabýval v rámci přezkumu zákonnosti stavebního povolení k odvolání žalobce. Zbývá doplnit, že rozhodnutí žalovaného soud nepovažoval ani za nesrozumitelné či vnitřně rozporné v části týkající se souladu stavby s veřejným zájmem a posouzení dopadů stavby na SZTE žalobce. Jak již bylo řečeno, nebylo na místě k námitkám žalobce řešit otázku souladu stavby s veřejným zájmem, stejně tak jako její dopady na okolí, neboť taková námitka přesahuje rámec § 114 odst. 1 stavebního zákona. Tyto otázky hodnotily správní orgány na základě závazných stanovisek dotčených orgánů, jak bude ještě rozvedeno.

O *prvním* žalobním bodu, v němž žalovaný namítal rozpor rozhodnutí se zákonem o ochraně ovzduší, soud uvádí následující. Podle § 3 odst. 8 zákona na ochranu ovzduší účinného do 31. 8. 2012 byly *právnícké a fyzické osoby povinny, je-li to pro ně technicky možné a ekonomicky přijatelné, u nových staveb nebo při změnách stávajících staveb využít centrálních zdrojů tepla, popřípadě alternativních zdrojů, pokud je jejich provozování v souladu s tímto zákonem a předpisy vydanými k jeho provedení. Současně jsou povinny ověřit technickou a ekonomickou proveditelnost kombinované výroby tepla a energie.* Obdobnou povinnost zakotvil zákon na ochranu ovzduší č. 201/2012 Sb. s účinností od 1. 9. 2012. Dle § 16 odst. 7 uvedeného zákona *právnícká a fyzická osoba je povinná, je-li to pro ni technicky možné a ekonomicky přijatelné, u nových staveb nebo při změnách stávajících staveb využít pro vytápění teplo ze soustavy zásobování tepelnou energií nebo zdroje, který není stacionárním zdrojem.*

Posouzení změny způsobu vytápění z hledisek zákona o ochraně ovzduší (§ 77 odst. 5 energetického zákona ve spojení s příslušnými ustanoveními zákona o ochraně ovzduší) slouží k zajištění práva na ochranu ovzduší před znečištěním a nepříznivým účinkem látek na život, zdraví a životní prostředí. Pokud žalobce namítá nezákonnost napadeného rozhodnutí z důvodů porušení povinnosti plynoucí stavebníku ze shora cit. ustanovení, je nutno uvést, že tato případná nezákonnost má vztah k zájmům chráněným zákonem na ochranu ovzduší. Žalobce je přitom právníckou osobou, vlastníkem SZTE a dodavatelem tepelné energie do bytového domu, a pokud vznášel námitky v tomto směru ve stavebním řízení, jednalo se o námitky jdoucí nad rámec oprávnění žalobce vznášet v řízení připomínky k povolované stavbě dle § 114 odst. 1 stavebního zákona. Žalobce nemohl být namítaným postupem zkrácen na právu na příznivé životní prostředí, neboť takové právo mu jako právnícké osobě z povahy věci náležet nemůže, neboť zmíněné právo náleží jen fyzickým osobám jako biologickým organismům (srov. rozsudek Vrchního soudu v Praze ze dne 12. 4. 2000, č. j. 5 A 98/1998-109, publ. SJS 888/2001). Žalovaný pak správně dovodil, že žalobcova námitka směřující do porušení zákona o ovzduší jde nad rámec § 114 odst. 1 stavebního zákona a správně se souladem stavebního povolení s cit. ustanovením zabýval v rámci posouzení zákonnosti prvostupňového rozhodnutí. Ani v žalobě se žalobce nemůže s úspěchem nezákonnosti napadeného rozhodnutí v tomto směru dovolávat, tvrzená nezákonnost nemůže mít žádný dopad do právní sféry žalobce. Shodně judikoval i Nejvyšší správní soud v již cit. rozsudku ze dne 3. 3. 2011, č. j. 7 As 108/2010-71.

Zdejší soud setrvává na názoru, že shora cit. ustanovení zákona o ochraně ovzduší zakotvující povinnost fyzickým a právníckým osobám využít pro vytápění teplo z CZT, resp.

SZTE či jiného zdroje, který není stacionární, při naplnění zákonem stanovených podmínek, není koncipováno k ochraně žalobcovy SZTE a nezakládá žalobci žádné veřejné právo zásobovat fyzické či právnické osoby tepelnou energií, ani právo, aby jako vlastník SZTE vystupoval k ochraně veřejných zájmů na úseku ochrany ovzduší, a proto by snad porušení stanovené povinnosti dle zákona o ochraně ovzduší mohl žalobce s úspěchem před správním soudem namítat. Nemožnost úspěšně uplatňovat žalobní námitku tohoto typu konstatovaly i shora cit. rozsudky Nejvyššího správního soudu, jež zdůraznily nutnost posoudit změnu způsobu vytápění stavby z hlediska ekonomické přijatelnosti pro stavebníka, když ekonomické zájmy žalobce nemohly být v předmětném stavebním řízení zohledněny. Žalobce tak nemůže namítat ani nesprávný způsob doložení nákladů na vytápění jiným způsobem než ze SZTE. Proto soud nevyhověl návrhu žalobce a nedoplnil dokazování jím označenou listinou, neboť se vztahovala ke způsobu, jakým mají být porovnávány ceny vytápění. Pro úplnost soud dodává, že v žádném případě nepopírá závěry prezentované v rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 29. 3. 2007, č. j. 1 As 16/2006 (nelze si nepovšimnout, že se jednalo naopak o případ, kdy se soudní ochrany domáhal stavebník, jemuž nebylo vydáno stavební povolení k výstavbě vlastní plynové kotelny), svou argumentaci však staví na tom, že žalobce není jako vlastník SZTE oprávněn s úspěchem vznášet námitku nezákonnosti správních rozhodnutí z důvodu porušení cit. ustanovení zákona o ochraně ovzduší.

Námítky uplatněné pod *druhým* žalobním bodem soud neshledal opodstatněnými. Není pravdou, že by stavební úřad a žalovaný rezignovali na posouzení povolované změny způsobu vytápění z hlediska územní energetické koncepce, jak stanoví § 77 odst. 5 energetického zákona, a hodnotili jen její soulad s platným územním plánem města Liberce. Na rozdíl od žalobce však nedovodili, že by dle územní energetické koncepce statutárního města Liberec nebylo přípustné vytápění předmětného bytového domu zemním plynem, ačkoli jde o lokalitu dostupnou ze systému CZT. Stavební úřad ani žalovaný nedovodili zákaz ani příkaz připojení k žalobcově SZTE. Žalovaný se pak podrobně zabýval povahou územní energetické koncepce města Liberce a její závazností, dospěl k závěru, že o rozporu s územní energetickou koncepcí hovořit nelze, a soud se zcela s jeho závěry ztotožňuje. Byť ustanovení § 77 odst. 5 energetického zákona ukládá stavebnímu úřadu povinnost posoudit soulad změny způsobu vytápění s územní energetickou koncepcí, nelze pominout zákonnou úpravu obsaženou v § 4 zákona č. 406/2000 Sb., o hospodaření energiemi, a v prováděcím nařízení č. 195/2001 Sb., z nichž je nutno dovodit, že územní energetická koncepce pro statutární město, resp. na úrovni kraje obsahuje cíle a principy řešení, obsahuje určitou koncepci a doporučení z hlediska nakládání s energiemi, nezakládá přímo absolutní povinnost využití tepelné energie z CZT, resp. SZTE. Tomu také odpovídají formulace užívané v žalobcem zmíněné kapitole 3.1.1 územní energetické koncepce statutárního města Liberec, která zásadně hovořila ve smyslu charakterizování přijatelnosti energetického zásobování a nutnosti respektovat přijatelnost dodávkového tepla a částečně zemního plynu, o nutnosti preferencí. Ze zmíněné územní energetické koncepce statutárního města Liberec, ale ani z Krajské územní koncepce Libereckého kraje, když v ní je obsaženo pouze doporučení městům a obcím při vytváření územních energetických koncepcí, nelze dovodit povinnost využívat v dosahu CZT, resp. SZTE jedině tohoto zdroje a právo žalobce jako vlastníka soustavy SZTE na připojení předmětného bytového domu k SZTE a právo dodávat do předmětného bytového domu tepelnou energii. Tento výklad odpovídá přiměřeně svobodě volby systému vytápění (kterou zmiňuje Nejvyšší správní soud v rozsudku ze dne 29. 3. 2007, č. j. 1 As 16/2006-54,

a které se z jiného pohledu dotýkal i nález Ústavního soudu Pl. ÚS 37/96). Toto ostatně odpovídá i závěrům obsaženým ve Stanovisku a metodice k odpojování od centralizovaného zásobování teplem Ministerstva pro místní rozvoj z listopadu 2011 (dostup. na www.mmcrcz), ve které bylo konstatováno, že: „Z citovaného judikátu Nejvyššího správního soudu vyplývá, že opatřením obecné povahy nelze ukládat povinnosti nad rámec zákona, proto podle názoru Ministerstva pro místní rozvoj nelze do ÚPD včlenit požadavek na povinné připojení k CZT. S ohledem na vymezení obsahu ÚEK zákonem o hospodaření energií a nařízením vlády č. 195/2001 Sb., kterým se stanoví podrobnosti obsahu ÚEK, nemůže požadavek na povinné připojení k CZT obsahovat ani ÚEK.“ Znovu je nutno zopakovat, že požadavek na povinné připojení předmětného domu na SZTE žalobce a odběr jím vyráběné a rozváděné tepelné energie nelze na základě zmíněných územních energetických koncepcí dovodit. Z toho pohledu nemá uvedený žalobní bod spojitost s možným dotčením žalobcových věcných práv, jejichž ochrany se může žalobce ve stavebním řízení a následně soudním přezkumném dovolávat. K nemožnosti vznášet námitky k ochraně svých ekonomických zájmů a k ochraně veřejných zájmů se soud již vyjádřil shora. Žalobcem navrhovaný důkaz stanoviskem Ministerstva pro místní rozvoj ze dne 4. 3. 2009 soud nepovažoval s ohledem na shora uvedené za potřebné provést, ve věci se nejednalo o sporné skutkové otázky, které by bylo potřeba dokazováním objasnit, jednalo se o výklad právních norem, k němuž je zásadně soud nadán.

K třetímu žalobnímu bodu, který se týkal absence územního řízení, soud uvádí, že námitka nesprávného procesního postupu nebyla ze strany žalobce spojena s konkrétním tvrzením o tom, jak se tento postup ze strany správních orgánů negativně dotkl žalobcova právního postavení. Žalobce v žalobě neuváděl, že by snad v důsledku postupu správních orgánů nemohl uplatnit nějaká svá procesní práva, včetně uplatnění konkrétních účastnických námitek ve vztahu k ochraně svých hmotných práv, které by býval mohl s úspěchem vznést toliko v územním řízení a správní orgány se takovými námitkami odmítly zabývat v řízení stavebním. Soud dále doplňuje, že žalovaný se opakovaně vyjádřil v tom směru, že předmětem stavebního řízení, které je návrhové, není samotné odpojení předmětného domu od SZTE, neboť to následuje po ukončení soukromoprávního vztahu mezi odběratelem a žalobcem, s tím, že případné odstranění žalobcova zařízení z předmětného bytového domu je v kompetenci žalobce a vyžaduje ohlášení. Žalobní bod tak nebyl soudem shledán jako důvod pro zrušení napadených správních rozhodnutí.

Soud nakonec neshledal ani porušení procesních práv žalobce, které žalobce uplatnil ve čtvrtém žalobním bodu. K otázce odmítnutí odvolacích námitek z důvodu jejich uplatnění nad rámec ustanovení § 114 odst. 1 stavebního zákona se již soud vyjádřil.

Soud dále nesouhlasí se žalobcem v tom, že by postup odvolacího orgánu podle ustanovení § 149 odst. 4 správního řádu, podle něhož *jestliže odvolání směřuje proti obsahu závazného stanoviska, vyžádá odvolací správní orgán potvrzení nebo změnu závazného stanoviska od správního orgánu nadřízeného správnímu orgánu příslušnému k vydání závazného stanoviska*, nebyl podmíněn odvolacími námitkami a odvolací orgán by musel dle cit. ustanovení postupovat vždy, přezkoumává-li dle § 89 odst. 2 správního řádu soulad prvostupňového rozhodnutí a řízení, které jeho vydání předcházelo, se zákonem. Dovodil-li žalovaný, že odvolací námitky žalobce týkající se závazných stanovisek dotčených orgánů státní správy nesměřují k ochraně jeho věcných práv, neboť s jejich namítanou nezákonností

a neúplností žalobce nijak nespojil zásah do svých práv, s čímž se soud plně ztotožnil, nebyl žalovaný povinen v odvolacím řízení postupovat dle § 149 odst. 4 správního řádu a nestíhala ho povinnost vyžádat si potvrzení nebo změnu těchto stanovisek ani iniciovat přezkumné řízení, jak se toho žalobce dovolává. Ani v žalobě se tak žalobce nemůže s úspěchem nezákonnosti napadeného rozhodnutí v tomto směru dovolávat, tvrzená nezákonnost nemůže mít žádný dopad do právní sféry žalobce, žalobcem zmíněná stanoviska se jeho práv nijak nedotýkala. Shodně ve vztahu k vznášení námitek proti stanoviskům dotčených orgánů státní správy, jež zabezpečují ochranu zájmů dle zvláštních právních předpisů, judikoval i Nejvyšší správní soud v již cit. rozsudku ze dne 3. 3. 2011, č. j. 7 As 108/2010-71. Žalovaný nezatížil odvolací řízení vadami, pokud si nevyžádal potvrzení či změnu stanoviska Magistrátu města Liberce, odboru životního prostředí, ze dne 11. 9. 2013, závazného stanoviska HZS ze dne 2. 9. 2013, neboť žalobce v tomto směru svoje výhrady nespojil s dotčením svých věcných práv, k jejichž ochraně byl dle ustanovení § 114 odst. 1 stavebního zákona oprávněn. Znovu lze zdůraznit, že žaloba proti správnímu rozhodnutí dle § 65 a násl. s. ř. s. je prostředkem k ochraně vlastních veřejných práv, nikoli nástrojem obecné kontroly zákonnosti napadeného správního rozhodnutí ze strany soudu.

Obdobně lze argumentovat ve vztahu k absenci závazného stanoviska KHS jako dotčeného orgánu na úseku ochrany veřejného zdraví před hlukem a vibracemi, když rovněž tuto námitku žalobce nespojil s tvrzením o dotčení svých práv. Z odůvodnění napadeného rozhodnutí přitom plyne, že s ohledem na skutečnost, že KHS sdělila, že není dotčeným orgánem na úseku ochrany veřejného zdraví, žalovaný se souladem stavby z hlediska hygienických požadavků vypořádal sám s odvoláním na obsah projektové dokumentace, přičemž zdůraznil, že odvolací námitka není vztažena k zásahu do žalobcových práv.

K námitce absence stanoviska SEI pak zbývá konstatovat, že stavební úřad a žalovaný nebyli povinni si takové stanovisko vyžádat. Podle § 94 odst. 3 energetického zákona je sice SEI dotčeným správním orgánem, který uplatňuje závazná stanoviska ve stavebním řízení, a podle § 13 odst. 2 zákona č. 406/2000 Sb., o hospodaření energií, je dotčeným orgánem státní správy při ochraně zájmů chráněných tímto zákonem, nicméně podle § 2 odst. 4 písm. b) bod 2 vyhlášky č. 195/2007 Sb., kterou se staví rozsah, v němž SEI pro tyto účely závazná stanoviska vydává, se závazné stanovisko nevydává u zdrojů tepla do výkonu 1 MWt, tj. ani v daném případě, kdy se jednalo o stavební řízení, ve kterém byla povolována změna způsobu vytápění spočívající ve vybudování nového zdroje tepla. Ani z jiného právního předpisu neplyne povinnost SEI vyjadřovat se v daném stavebním řízení k fungování žalobcovy SZTE a chránit zájmy žalobce jako vlastníka SZTE a držitele licence na rozvod a dodávku tepelné energie. Námitku soud neshledal důvodnou.

Argumentace k nemožnosti žalobce vznášet námitky ve veřejném zájmu byla již rozvedena shora. Na tomto místě lze zdůraznit, že k odpojení daného objektu od žalobcovy SZTE nedochází přímo a jediné rozhodnutím správních orgánů. Znovu je třeba zdůraznit, že vztah žalobce a stavebníka k dodávce tepelné energie byl vztahem soukromoprávním, založeným na smlouvě o dodávce tepelné energie, který může být zákonným způsobem ukončen, a ani případné nepovolení změny způsobu vytápění ve stavebním řízení neznamená automatickou dodávku tepelné energie do předmětného bytového domu právě z žalobcovy SZTE a tudíž zamezení negativních vlivů na žalobcovu SZTE, které žalobce zdůrazňuje. Soud

znovu oponuje žalobci, že by soukromoprávní rovina vztahu mezi žalobcem jako dodavatelem tepelné energie a stavebníkem jako odběratelem byla čistě formálním důsledkem připojení objektu na SZTE. Žalobce je sice povinen jako držitel licence na rozvod tepla podle § 76 odst. 1 energetického zákona uzavřít smlouvu o dodávce tepelné energie, nicméně uzavření takové smlouvy předpokládá žádost ze strany odběratele tepelné energie při splnění zákonných podmínek podle cit. ustanovení. Je třeba se ohradit proti žalobcovu tvrzení, že správní orgány v daném případě rezignovaly na posouzení změny způsobu vytápění předmětného domu z hlediska ochrany veřejného zájmu. Ochrana veřejných zájmů, jež jsou chráněny jednotlivými zvláštními právními předpisy, byla zajištěna právě ve spolupráci s dotčenými správními orgány, pokud jim zvláštní zákony toto postavení přisuzovaly, a po posouzení povolované stavby z hlediska územní energetické koncepce (byť s limity popsanými shora) a zákona o ochraně ovzduší. Ve spojení s tím soud dodává, že proto neshledal ani porušení základních zásad správního řízení, jak žalobce nakonec víceméně v obecné rovině zmínil.

VII. Závěrečné posouzení a náklady řízení

Ze všech shora uvedených důvodů soud zamítl podanou žalobu podle § 78 odst. 7 s. ř. s. jako nedůvodnou. Ve věci soud rozhodoval, aniž by nařídil ústní jednání, a to v souladu s § 51 odst. 1 s. ř. s., když s tímto postupem účastníci řízení svůj nesouhlas nevyjádřili ve stanovené lhůtě.

Obiter dictum si soud dovoluje (shodně jako ve svých předchozích rozsudcích týkajících se stavebních povolení změny způsobu vytápění bytových domů) poznamenat, že stavební řízení, případně řízení o dodatečném povolení stavby, v němž se rozhoduje ve smyslu § 77 odst. 5 energetického zákona o změně způsobu vytápění, není a nemá být pro žalobce jako držitele licence na rozvod tepla a dosavadního dodavatele tepelné energie do budovy bytového domu nástrojem obstrukcí a nástrojem udržení svých zákazníků – odběratelů tepelné energie. Smyslem jeho účastenství v takovém řízení má být ochrana jeho věcných práv k nemovitosti v důsledku umístění části jeho rozvodného tepelného zařízení, případně vlastnických práv k němu, nikoli ochrana jeho podnikatelských záměrů a ekonomických zájmů a dosavadních investic do SZTE, včetně případných investic do rekonstrukce či modernizace části jeho rozvodného tepelného zařízení. Současná právní úprava vztahující se k problematice odpojování objektů od již existujících SZTE nijak tyto soustavy absolutně neupřednostňuje, byť stanoví, že jsou budovány a provozovány ve veřejném zájmu, a nedává držitelům licence k výrobě a rozvodu tepelné energie oprávnění hájit veřejný zájem ve stavebním řízení o změně způsobu vytápění. Úvahy, je-li tento stav správný či má-li být již existující SZTE poskytnuta zvýšená ochrana a odpojení od ní, a tedy i smluvní volnost mezi odběratelem a dodavatelem tepelné energie, omezeny, jsou úvahami *de lege ferenda* a věcí moci zákonodárné.

Dále si soud dovoluje poznamenat, že odůvodnění rozsudku je víceméně shodné s odůvodněními předchozích rozsudků, jimiž bylo rozhodováno o žalobách žalobce. Toto je výrazem nikoli formálního přezkumu věci ze strany soudu, ale shodným vytyčením žalobních bodů žalobcem, a tedy jistou typovostí žalob, kterými se žalobce v podstatě brání hromadnému úbytku odběratelů jím vyráběné tepelné energie, nikoli konkrétnímu dotčení svých věcných práv v tom kterém případě povolované plynové kotelny.

O nákladech řízení bylo rozhodnuto ve smyslu ustanovení § 60 odst. 1 s. ř. s., dle kterého, nestanoví-li tento zákon jinak, má účastník, který měl ve věci plný úspěch, právo na náhradu nákladů řízení před soudem, které důvodně vynaložil, proti účastníkovi, který ve věci úspěch neměl. Ve věci měl úspěch žalovaný správní orgán, ten ale náhradu nákladů řízení nežádal, soud proto vyslovil, že žádný z účastníků nemá na náhradu řízení právo.

P o u č e n í : Proti tomuto rozhodnutí lze podat **kasační stížnost** ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou (více) vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Připadne-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejblíže následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Soudní poplatek za kasační stížnost vybírá Nejvyšší správní soud. Variabilní symbol pro zaplacení soudního poplatku na účet Nejvyššího správního soudu lze získat na jeho internetových stránkách: www.nssoud.cz.

V Liberci dne 27. února 2015.

Mgr. Lucie Trejbalová,
předsedkyně senátu